

BULTENO DE VALENCIA ESPERANTO-FEDERACIO

GRAN VIA FERNANDO EL CATOLICO, 45, 3.ª * ☎ 384 96 16 * 46008 VALENCIO (HISPANIO)

Nº 31 - junio 1991

LASTAJ NOVAĴOJ PRI

UNIVERSALA KONGRESO 1993

La "Caja de Ahorros de Valencia" donis subvencion de 50.000 ptojn por la eldonado de disko, kiun memore de la Universala Kongreso 1993 kaj kun hispanaj popolkantoj faros la Esperanto-Ĥoro "Verda Stelo" de Madrido.

La "Generalitat" de Valencio subvencios kun 100.000 ptojn. la vojaĝon de la provizora prezidanto de la LKK, Augusto Casquero al Norvegio, kie li reprezentos kaj prezentos la Universalan Kongreson de Valencio 1993. Li ankaŭ partoprenos kiel komitatano de U.E.A. en tiu U.K., anstataŭante samideanon Aragay, kio favoros la rektan defendon de nia kongreso tie.

Finanza situacio de la konto por la organizado de la UK de Valencio:
Gis nun oni ricevis . . . . 350.000 ptojn.
La celo estas atingi antaŭ la UK 1993 2.000.000 "
Do, ankoraŭ oni bezonas kolekti . . . .1.650.000 "

Por tiuj kiuj deziras sendi rekte donacojn, la konto estas: Grupo Esperanto de Valencia, UK 93
Cuenta Corriente nº 3100.537.732
Caja Ahorros Valencia. Urb. Marchalenes, 0069
c/ Málaga, 37 - 46009 VALENCIA

D A N K O N !

B I L A N C O

DUA KONGRESO
VALENCIA ESPERANTO-FEDERACIO KAJ MURCIO
Alcantarilla, 12-14 aprilo 1991

ELSPEZOJ

150 ĉemizoj je maratono	75.250 ptoj
6 radiokasedoj, unuaj premioj maratono	24.188 "
6 bulkrajonoj, duaj premioj maratono	5.400 "
Anonco ĵurnalo "La Verdad"	27.552 "
Donacoj al kunlaborantaj gravuloj	17.850 "
Divesaj elspezoj	4.681 "
Kongresaj kovertoj kaj dokumentaro . . .	1.235 "
Entute	156.156 "

ENSPEZOJ

Aliĝiloj	22.000 "
Subvencio el "Caja Murcia"	35.000 "
" " "Floristería Fernando" . .	30.000 "
Kongresaj eksterordinaraj kotizoj de Klubanaro	30.000 "
Profito de la kongresa libroservo . . .	4.328 "
Entute	121.328 "

MALPROFITO . . . . 34.828 ptoj.

AKTO DE LA DAŬRA ESTRARO KAJ ĜENERALA ASEMBLEO DE

VALENCIA ESPERANTO-FEDERACIO KAJ MURCIO

En Alcantarilla, la tagon 14an de aprilo de 1991, je la dekdua horo, kunvenis la Ĝenerala Asembleo de la Valencia Esperanto-Federacio okaze de sia 2ª Kongreso, aranĝita kune kun Murcio. Tie oni informis, klarigis kaj aprobis sekvantajn konkludojn de la Daŭra Estraro, kiu kunvenis en la sama Kongreso la tagon 13an aprilo:

OFICIALIGO DE VALENCIA ESPERANTO-FEDERACIO

Registaro de Valencia Komunumo jam akceptis la oficialigon de VEF, sur baze de kvar fondintaj grupoj. Ni pagis la rajtojn kaj atendas nun la administran inskribon por komenci leĝe funkcii.

ALIĜO DE NOVAJ GRUPOJ AL V.E.F.

La Valencia Esperanto Federacio estas malfermita al la inkludo de novaj grupoj kiuj tion dezirus kaj sukcesos en sia propra oficialigo. Nun faras tiajn demarŝojn la grupo de Cheste kaj ni atendas ke tre baldaú la VEF enhavos kvin grupojn.

ALIĜKOTIZO

Kiel la fondintaj grupoj havis elspezojn kiujn la novaj aliĝontoj ne havos, oni diskutis kaj decidis ke ili pagos kiel aliĝkotizon la kvanton de du mil pesetojn.

FINANCOJ DE VEF

Pri la elspezoj de VEF, ĝis nun estis ŝarĝitaj ĉefe al la Valencia Esperanto-Grupo, sed en la estonto la VEF devas havi tute sendependajn financojn kaj tial oni malfermos konton en Sparkaso au Poŝtkaso, pri kio ni informos en Valencia Luno

IDENTIGA KARTO

Estas ĝenerala sento ke oni devas fari identigan karton por ĉiuj kiuj apartenas al Valencia Esperanto-Federacio.

RILATOJ KUN HEF

Ni komunikos al la Hispana Esperanto-Federacio la leĝan fundadon de VEF, kaj nian aliĝon al HEF kiel individuan membron.

KONGRESA TAGO

Dum la kunveno en Alakanto je septembro de 1989, kie oni decidis fondi Valencian Esperanto-Federacion, ankaŭ estis decidite kunveni ĉiu jare dum la "dua semajnofino post Pasko". Sed kiel tiu tago estas malpermesata por la ĉestanaj esperantistoj kiuj samtempe havas gravan feston en sia urbo, tial oni kunsentas ke estontece la Kongreso de Valencia Esperanto-Federacio kaj Murcio okazos la trian semajnofinon post pasko se ĝi ne koincidos dum monato majo, ĉar en tia okazo ĝi revenos al la dua semajnofino post pasko.

VALENCIA LUNO

Valencia Luno daŭrigos sian titolon kaj anagramon sed oni devas ŝanĝi la nunan subtitolon je tiu ĉi: "Bulteno de Valencia Esperanto-Federacio"

KONGRESURBO 1992

Oni traktis kie okazos la 3ª Kongreso de VEF la venontan jaron kaj estis decidite ke tio okazu en la provinco Alakanto, eble en la urbo Alakanto sed oni klopodos fari en Callosa del Segura kaj profiti por omaĝi al samideano Zaragozá

LA SEKRETARIO

VºBº
LA PREZIDANTO

Pascual Pont

Johano Antono Gimenez

****

(daŭrigo de paĝo 5)

Tipa kaj bongusta bankedo signalis la finon de la Kongreso. Post ĉarma tosto ni adiaŭis unu la alian revante pri la sekvonta kongreso, organizota de niaj alikantaj samideanoj.

Ni dankas la intereson de la samideanoj de la LKK per kiuj estis realigebla la organizado de tia neforgesebla kongreso.

Alcantarilla

dua etapo

En Murcio rekontiĝis reprezentantoj de la esperantistaro de la Valencia Esperanto-Federacio kaj Murcio. Neniu pli taúga loko por tiu evento ol la Murcia Regiono por la pionira aktivado de la unuaj esperantistoj, rememorante kiel plej ĉefan al Ricardo Codorniu.

Kiam la Esperanto-Grupo de Valencio atingis per luita buso Alcantarilla, la samideanoj de Murcio ricevis nin per varmaj salutvortoj en la libro-servo de la bela kaj moderna kulturdomo, aranĝita kiel kongresejo. Post koni la diversajn laborĉambrojn, ili, filmamatore, gvidis nin tra la tuta urbo por koni en la ĉirkaŭajo la faman araban norion kaj la kompletan historian muzeon de la tipa vivmaniero de la murcia kamparano.

La malfermo okazis en la tre taŭga teatro de la kongresejo. Tie salutis reprezentantoj de diversaj grupoj alvenintaj de Alcantarilla, Murcio, Alicante, Valencio, Callosa de Segura, Juna Suno, Bahai, ... kaj la plej ĉarma el ĉiuj, la infana fileto de Aúgusto Casquero de la Cruz kiu anoncis la venontan Universalan Kongreson kiu okazos en Valencio en la jaro 1993. Finfine la prezidanto de VEF forte salutis al ĉiuj kaj enmetis revon kaj entuziasmon en la sango de la ĉeestantoj, konsideris la intereson de la kunlaborado per komisionoj kaj rememoris la iniciatinton de la Esperanto Movado en Murcio.

Ni ĉiuj ĉeestis interesan prelegon pri "Konsumo" finante per interesa partoprenado de la ĉeestantoj. Rekontiĝis VEF-estraro, kaj komisionoj pri "Ekonomio" kaj "Ekologio". Ankaú ni vidis vidbendojn pri la kongreso de Benicassim, sciigojn de TV "Canal 9" pri la disvolvado de Esperanto, Kanariajn Insulojn kiel gastiganta loko por la venonta nacia kongreso... ktp.

La sekvontan tagon surprizis nin la multnombra kurado, preskaú maratono, de multegaj infanoj survestitaj per ĉemizo desegnataj kun la verda stelo; sekvis disdonado da premioj, fermo de la kongreso, legado de la konkludoj, fotografaĵo, pli da vidbendoj, poezio en Murcia lingvo, memoraĵo al Enrique Arnaú aúskultante lian surbenditan voĉon pri poezio rilate al la hispana lingvo, ĉeestado kaj salutoj de autoritatuloj de la loka kaj komunuma kulturo, ktp.

(daúrigo sur paĝo 4)

Ĉiu esperantisto scias ke Esperanto ĉiam rilatas bonege kun lingvoj de malplimultoj. Sed kiam en la Kulturdomo de Alcantarilla, ni aŭdis poezion en murcia lingvo, ni denove eltrovis ke nur neŭtrala, internacia, facila kaj logika lingvo povas solvi demokratie la lingvan problemon.

Jen tie ĉi la murcia poezio:

Si la vejez es grado
murciano y esperanto
escribimos
y no me enfado
si decimos
esperanto y murciano

Tías y tíos, zagalas y zagales,
sus salúo
y paso a platical-los
qu'en er mundo
dende que s'abajó e las moreas
er primier mono súpio
que juera er yayo Adán
sigún angunos
ca cualo ha platicao
yendo a lo suyo
d'una munchá e jormas
que queando en desuso
la jueron espichando...
Los defuntos
parabreros, millones
suman uno por uno,
y aboa qu'arremata er sigro vainte
los que tién poco cudio
siguen fenequitando...
Sus puó platicar d'uno, es er murciano,
tié ya encargá la misa e defuntos,
poiqué los castiellanos der Alonso
que jué aquer que nos trujo
la Virgen Arre-Jaca,
ejó ar cudio
e las cosas e Murcia a sus zagales,
y en cuanti la espichó, con un embúo
quitaron a tuícos los murcianos
dándoles amoteo e perullos
poiqué no platicaban castiellano
y como burros
vamos estao por sigros,
queandose tan enjuto
este platicar noestro que no queamos
que lo sepan icir, cuasi denguno...
Er Esperanto es, sigún m'ha icio
Perete Macanás, qu'es macanúo,
una enza que arrecoge
e las jormas e icir der endividuo
la parabra mas facil y bonica
y dando a tuícos busto
risurta qu'es e tos
y e denguno...
Su fácil parabrero
s'apriende sin disjusto
poiqu'es craro y cortico,
y me da er aberrunto
que quién tié que zanquear
y lo ti'escuro
por eso e la llengua e ca roal,
ar esperanto er jubo
le pué sacar dista la zape gota
y notar er arbullo
d'ir por er Mapis Mundi
sintiendose avilucho.

Siguir a una, que là idea es jampona
y si allega er día en que sus canta er cuco
d este murciano carcamal seais
una mecina y desfrutemos trunfos...

Facorro Sánchez Martínez — 12 de Abril de 1991
Ascribior de L'Ajuntaera pa la Platica el Esturrie y Escarculle la Llengua Murciana

Nepras por ĉiu kiu nomas sin esperantisto havi elementan konon pri la malsamaj socikulturaj aferoj kiuj ĉirkaŭas la lingvon Esperanton. Tio estas, koni la devenon kaj nuntempan situacion de la Esperanto-Movado, havi minimuman nocion pri ĝiaj artaj (ĉefe literaturaj) manifestaĵoj, ekkoni la manierojn kiel oni povas lerni kaj instrui la lingvon, krom forigi la gramatikajn dubojn...

SEMINARIO PRI ESPERANTA KULTURO

SABATE (17h-19h) ĉe:

Esperanto-Fondaĵo "Fernando Soler"
Duque de Calabria, 4, 2
tel. 374.23.94 E-46005 VALENCIO

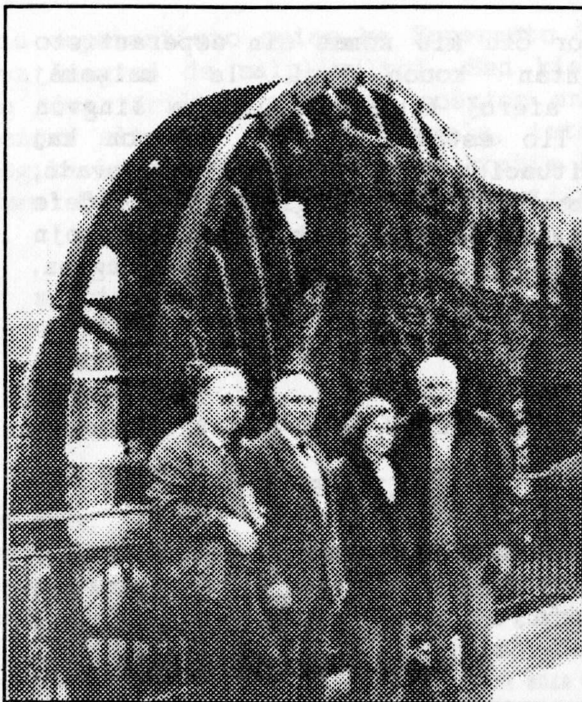
PROGRAMO LAŬ PLANO DE I.L.E.I.

* Historio de la internacia lingvo
  La problemo de la multlingveco en la historio kaj en la nuntempo. La artefaritaj lingvoplanoj, la lingvo Esperanto kaj la esperanta movado.
* Esperanta literatur-historio
  Periodoj, aŭtoroj kaj skoloj
* Metodologio de la instruado de Esperanto
  Studmaterialoj, instrumetodaj konceptoj, elformigo de kapabloj kaj lerneja praktiko.
* Gramatiko de Esperanto
  La vorto, la frazo kaj la vortfarado
* Esperantaj agadoj
  Solvo de la lingva demando en mondaj kadroj kaj servo de kulturaj interŝanĝoj. Nuntempa organizo de la Esperanto-movado. Institucioj, atakoj kaj apogoj. Perspektivoj por la estonteco

PLANO POR STUDTAGO

Por ĉiu studtago, oni antaŭ-indikos konkretan temon. Jen, ĉiu partoprenonto konsultos hejme la tekston kiuj traktas pri tiu temo. Fine, en klaso, moderiganto gvidos koncernan kolokvon. Je ĉiu semajno oni pritraktos malsaman studobjekton.

BILD-RAPORTO PRI LA 2-a KONGRESO DE VALENCIA ESPERANTO-FEDERACIO KAJ MURCIO



Antaŭ la Rado de Alcantarilla reprezentantoj de la esparantistaro de Valencio, Alakanto kaj Castelló



La plej infanaj partoprenintoj en la "maratono" estas pretaj por komenci la kurado.



Kerno de la kongreso: kunveno de la Daŭra Estraro de VEF.



Folklora ensemblo kiu ludis murciajn dancojn honorigante la kongreson.



Post disdomo de premioj ĉiuj pozis kun esperanta T-ĉemizo kiu rememoras la okazaĵon.

PERESTROIKO ALPORTAS AL NI

MULTAJN PETOJN PRI KORESPONDADO

****

EL SIBERIO

Galina, Halina, Irena, Julia, Svetlana, Vera, lernantinoj el meza lernejo tre dankos al tiuj kiuj akceptus korespondi kun ili. Se vi ne havas tempon por daŭra korespondado, sendu bildkartojn kun virinoj au infanoj en nacia vestaĵo. Eskribu al

USSR-CCCP SIBERIO - 626440
u. Nignevartovsk-6, str.60 let
Oktjabrja 6 - 135
Esperanto-Klubo

****

EL URALOJ

EKLERNANTINO PRI MEDICINO kiu konfesas multege bezoni havi amikojn, deziras korespondi

Jelena Aljescaninova
Lenina, 36 - 8
Kasin , Tvjerskoj
SU-171.600
Sovetunio

****

ALIA EKLERNANTINO

PRI MEDICINO kiu ŝatas korespondi:

214020 CCCP
2, Cmarenck
yu, Pymanyeba
g.2/54 - kb 40
Tegopobou Praprapune

****

EL MOSKVO, DU OFICISTINOJ

СССР, 117279,
Москва,
ул. генерала Антонова,
д. 10, кв. 32
Ларчевой Татьяне

Jen la cirila adreso de la 25-jara Tanja, kiu skribis al nia grupo petante korespondantojn. Ŝi interesiĝas pri turismo, foto kaj kolektado de novjaraj poŝtkartoj.

Kaj tiu de 30-jara virino kiu deziras korespondi kun amikoj de 25-45 jaroj pri diversaj temoj.

Sovetunio
117279 MOSCVO
Mikluho-Maklaja, 57-1-10
Grigorjeva Irina

Nia samideano José-Fernando SOLER SEMPERE, forpasis (20-3-91)

Pasintan 20ª de marto forpasis S-ro José-Fernando SOLER, unu el la plej konataj samideanoj internacie. Kun lia morto malaperis homo ununura, neripetebla, malsimila en ĉio al la ceteraj.

Li estis filo de unu el la elstaraj pioniroj de E-o en nia lando. S-ro José sciis transpreni inde la esperantan torĉon de sia patro Fernando, kaj de sia fratino Conchita. Sed S-ro SOLER ne nur limiĝis ellerni la internacian lingvon, ne nur li ĉeestis al ĉiuj renkontiĝoj kaj kongresoj naciaj kaj al la plimulto de la universalaj; li sciis aktive partopreni en ĉiuj kaj kompili por la historio de E-o multegajn aŭdovidajn kaj verkitajn dokumentojn, ĉiuj fundamentaj por pli bone kompreni la evoluon de la monda esperantismo.

La dek du-foja eldonado de la fama lernolibro de E-o verkita de lia patro: El E-o al Alcance de Todos -ankoraŭ vivanta kun la sama forto ol antaŭ 85 jaroj-, estas alia ekzemplo aldonenda al lia kontribuo en la diskonigo de nia lingvo.

Tamen, se io diferenciigis S-on SOLER, ĝi estis lia profunda vivo interna kaj persona tiel diskreta ke tre malmultaj el ni ekkonis apenaŭ malgrandan parton de ĝi. Teknika Arkitekto kaj Telegrafisto, liaj metioj. Tamen, nur iuj sciis, ekzemple, pri liaj interrilatoj kun la teatra kaj muzika mondoj. Lia karaktero, foje polemika kaj ne ĉiam de ĉiuj komprenita, alirigis lin konatiĝi kun elstaruloj de sia profesio, samtempe ol kun artistoj tre famaj al kiuj li helpis humane kaj eĉ ekonomie atingi la hodiaŭan popularecon. Ni parolas pri famuloj tiel elstaraj kiel: Pedrito RICO, Concha PIQUER, Juanita REINA... aŭ la kantisto Antonio MACHIN de kiu S-ro José fariĝis granda amiko krom esti manaĝero de li en Hispanujo dum kelkaj jaroj farante kune kun li multenombrajn vojaĝojn tra nia lando.

Kiam la vivo de homo ĉesas, restadas tiam liaj karmemoroj kaj agadoj ene de tiuj kiuj konis kaj komprenis lin. La homoj kiuj havis la plezuron koni kaj kompreni bone la personecon elstaran de S-ro SOLER, eklernis iom post iom trakti lin, admiri lin kaj, antaŭ ĉio, helpi al li en la lastaj jaroj de lia vivo.

Se ankoraŭ estus malmultaj liaj vastaj meritoj kaj distingoj, rezultus senpardeneble ne aldoni al tiuj, lian plej grandan bonfaron kiun malkovras antaŭ ni ĉiuj lian bonecon tiel homo kiel esperantisto: la fondon en la jaro 1988 de bonfara institucio de E-o al kiu li nomis honore al lia patro: Esperanto-Fondaĵo "Fernando SOLER". Por ĝi, li donacis ekde la unua momento la plej bonajn helpilojn por kontribui, fojon pli, al la diskonigo de E-o en la mondon. Por la Fondaĵo li testamentdonacis la preskaŭ tutaĵon de sia grava heredaĵo.

Tiu ĉi helpo por E-o faros lin -sen ia dubo- esti konsiderata de ni ĉiuj kiel unu el la ĉefaj protektantoj de la esperantismo de ĉiuj tempoj internacie.

Ripozu pace tiu ĉi homo: foje polemika, foje ne tute komprenita, ĉiam malsimila kaj de ĉiuj el ni kiuj lin bone konis: neforgesebla kaj ĉiam amata!

Johano FONTECHA

ESTAS TEMPO POR VOJAĜI
ESTAS TEMPO POR VOJAĜI
ESTAS TEMPO POR VOJAĜI
ESTAS TEMPO POR VOJAĜI

AL POLLANDO KUN NIA SAMIDEANO MANOLO GARGALLO

De la 16ª ĝis la 23ª junio
88.000 ptoj kaj 2.500 ptoj por vizo.
Madrido-Varsovio-Madrido per aviadilo.
Ekskursoj per aŭtobusoj tra Varsovio, Zelazowa Wola, Czestochowa, Wieliczka, Cracovia...
Telefonu al 341.55.18

==

GEJUNULOJ!!!

ĈEĤA JUNULARO INVITAS VIN

VINA SEMINARIO en urbeto BZENEC - suda Moravio
inter la 12-a kaj 15-a de septembro 1991
Partoprenkotizo inkluzivas ĉion: 80 DM
Aliĝu al Ĉeĥa Esperanto-Junularo
Jana Burlanová - Smeralova 35
62500 BRNO - Ĉeĥoslovakio

DU INTERNACIAJ ESPERANTO-KURSOJ por gejunuloj EN PRAGO, kiuj intencas kunigi samtempe instruadon kaj feriadon
1.- de la 29-ª junio ĝis 6ª julio
2.- de la 6ª ĝis la 13ª julio
en KLANOVICE, ripoza praga kvartalo, 30 minutoj for de la urbocentro. Kotizo kovranta ĉion: 175 DM - Aliĝu al: Ĉeĥa Esperanto-junularo, Jilska 10, CS-11000 PRAHA 1

****

SE VI ESTAS VEGETARANO KAJ NEFUMANTO, IRU AL PARIZO!!!

Juna paro gastigas vin en malgranda triĉambra apartamento kun tre favoraj ekonomiaj kondiĉoj
Skribu al Eric BENECH & Dani SOTTAS
159, rue Marcadet F-75018 PARIZO

VIZITIS

VALENCIAN ESPERANTO-GRUPON

TRON ØGRIM

Norvega esperantisto kiu sekvis en Valencio kurson pri Kastilia Lingvo, ĉar intencas labori en Sud-Ameriko.

En iu tempo li laboris en bierfabriko, sed ĝis sindikata aktiveco prenis nun lian tutan tempon.

Lia konversacio estis tre interesa kaj amuza ĉar li tre bone konas la socialan kaj kulturan vivon de multaj popoloj.

##

GRAVA AĈETINDA VIDBENDO

================================

Komisiono de Europaj Komunumoj eldonis VHS/PAL vidbendo en Esperanto pri la HISTORIO DE EUROPO.

Estas grava okazaĵo por ekkoni nian komunan europan identecon kaj fari tion per vere komuna lingvo.

Eskribu al J.P. Lieffrig
Médiatheque CCE
Komisiono de Europaj Komunumoj
Rue de la Loi, 200
B-1049 BRUXELLES - Belgique

La kosto estas 25 ecus. Petu ĝin kaj demandu la pagkondiĉojn.

##

EL BIALISTOKO, NASKIĜLOKO DE ESPERANTO

deziras korespondi precipe pri vivo de homoj en niaj landoj, kaj ankaŭ pri literaturo, turismo kaj arto:

Dorota Jurkin
ul. K. Makuszyrnskiego, 5
15-004 BIALYSTOK - Polska

SUKCESE OKAZIS
IBERIA JUNULARA RENKONTIĜO

43 partoprenantoj el Alakanto, Finnlando, Germanio, Katalunio, Kubo, Madrido, Murcio, Segovio, Valencio, Vaska Lando kaj Zaragozo kunvenis en la tendejo EL SALER en Valencio, inter la 28ª de marto kaj la 1ª de aprilo.

Por akcepti partoprenantojn la organizantoj muntis standon kiu vekis grandan intereson de la ne esperantista publiko pri la renkontiĝo kaj la internacia lingvo. Jaŭdo vespere kaj vendredo pleniĝis de variaj agadoj: magistraj lekcioj fare de Antono Valén, promenado apud la maro, oni kantis kaj ludis violonon, gitaron, fluton kaj buŝharmonikon, oni ekzercadis Ahikido (defenda arto) elstaris longan piediron al la albufera marlageto, kie oni ĝuis belegan vesperigon kaj oni ludis tipan disfrakason de potoj.

Sabato 30ª estis tute dediĉita viziti Valencion. Tra ampleksa itinero la partoprenintoj amuziĝis kvazaŭ veraj infanoj en la fama parko de Gulliver, kun grandega kuŝanta statuo; promenis tra la ĝardenoj de la Turia rivero, rigardis la imponan kongresejon por la Universala Kongreso de 1993, Palaco de la Muziko; iris en la historian urbocentron kaj vidis antikvajn monumentojn; tagmanĝis en frateca bankedo la tipan kaj mondkonatan valencian rizon "Paella"; ĉirkaŭiris la havenon per ŝipeto; projekciis lumbildojn pri junularaj esperantistaj renkontiĝoj kaj kongresoj, kaj ĝis frumatene oni restis diboĉante kaj ĝuante la valencian nokton.

Dimanĉe, okazis la laboraj kunvenoj. Rilate al la Junula Esperanta Movado oni parolis pri tri ĉefaj aferoj:

* Pri la venonta renkontiĝo, estis propono ne konfirmita fari ĝin en la vaska lando. Lastaj novaĵoj pensigas pri 2ª Iberia Junulara Renkontiĝo apud la Iberia Kongreso de Esperanto en Mérida (1992) Meze de Hispanio, sed proksime je Portugalio kaj Seviljo.

* Pri komunikado oni proponis sendi informojn pri junularaj agadoj al Marcos Cruz (CENTRA OFICEJO), kaj fari junulan apartaĵon en la bulteno de H.E.F. kadre de kunlaboro kun la maljunularo. Adreso de Centra Oficejo estas: Rodriguez San Pedro, 13, 3 P-7 MADRID E-28015

* Pri la komuna organizaĵo, Iñaki Gauna daŭras kiel kunordiganto-prezidanto de H.E.J.S., tamen li rekomendis unue plifortigi la bazon, ekde la lokaj asocioj. La membroj de K.E.J. restis disponaj por partopreni en renkontiĝoj.

PRI ESPERANTAJ VERBOJ TRANSITIVECO

(daŭrigo)

Dediĉita al sinjoroj
Pascual Pont kaj Augusto Casquero

La problemo efektive, estas difini la transitivecon. Se mi ekdevus klarigi al miaj amikoj ĉi-koncepton, kiel mi povas ĝin fari? Ĉu estas fluaĵo de energio transiranta de subjekto ĝis objekto?
- mi prenas la broson
- la instruisto organizas kurson
- la lernanto skribas leteron

La afero ŝajnas facila ĉe rektaj objektoj. Sed Kiujn kriteriojn oni devas sekvi por identigi konkretan verbon kiel transitiva au ne-transitiva? (1)

La koncepto *"TRANSITIVECO"* ne aperis, probable, en la "Unua Libro" (1887). Ankaŭ ne en la Universala Vortaro (1893), nek en la vortaro de Boirac (1909) kaj ankaŭ ne en la vortaro de Kabe (1922). Grosjean-Maupin en la dua eldono de sia Plena Vortaro (1934) dividis la verbojn je:

* ne transitivaj (ntr)
* transitivaj (tr)
* transitivaj kaj ne-transitivaj (x)

Ni rimarkis kiel pli interesaj ĉi tiujn lastajn verbojn kiujn mi baptis kiel DUVALENTAJ aŭ KRUZUMAJ (ĉar kunportis kruzeton), sed mi demandis: kiel verboj povas esti transitivaj kaj ne transitivaj samtempe? D.Santiago Miquel, en nia Grupo, identigis ĉi-verbojn kiel *alterobjektaj verboj*. (Vidu Plena Analiza Gramatiko, paragrafo 177) Ĉe tiuj verboj "la objekto estas jen rekta, jen ne-rekta, sen eĉ nuanca diferenco: obei iun aŭ obei al iu, rememori iun aŭ rememori pri iu. La prepozicio havas la saman signifon ol la akuzativa N". Alivorte, ĉe tiuj verboj estas indiferente uzi akuzativon aŭ prepozicion aplikante la 14-an Regulon kiu permesas anstataŭigi la prepozicion JE (kiel reprezentanta de la ceteraj prepozicioj) per akuzativo.

Sed esence ĉi-verboj ne povas esti transitivaj kaj ne-transitivaj samtempe. Tiele komprenis Waringhien kiu reviziis tiun koncepton kaj malaperigis la signon (x) sed li agnoskis pri "LA ELASTECO DE UZADO DE L'AKUZATIVO EN NIA LINGVO" vidu P.I.V. pago XIII.

(1) Mi opinias ke oni devas akuzativigi objektan predikativon (jen rekta, jen ne rekta) nur kiam oni povas konfuzi ĝin kun subjekta predikativo.

Cetere el la antikvaj DUVALENTAJ VERBOJ laŭ Grosjean-Maupin, Waringhien TRANSITIVIGIS , inter aliaj, verbojn kiel aklami, aludi, anticipi, aplaŭdi, helpi, instrui, konscii, memori, obei, pardoni, peti, k.t.p. Ĉe tiuj verboj ni povas akuzativigi la objekton jen rektaj, jen ne rektaj. Ekzemple: aklami la aktorojn, helpi la mastron, instrui la lernanton, ktp.

La verbo MOKI ĉiam estis transitiva kaj Waringhien ne kuraĝis maltransitivigi ĝin. "Ne moku riveron ne atinginte la teron" (Z) Sed li ja maltransitivigis ĈEESTI aŭ ENUI kiuj estis transitivaj antaŭe. Por tio, ne diru *ĉeesti klason,* sed *ĉeesti al la klaso,* nek *enui mian amikinon* sed *enui kun mia amikino,* sed oni devas diri: *mi. enuas la tutan tagon,* car "la tutan tagon" estas akuzativa adjekto, ne objekto. Kontraŭe KANTI kiu estis transitiva, Waringhien restigis ĝin duvalenta. Ankaŭ restas nun duvalentaj *laŭ ĝiaj malsamaj sencoj* verboj kiel konsenti, kredi, ludi, raporti, respondi, k.t.p.

Alie Waringhien MALTRANSITIVIGIS verbojn antaŭe duvalentaj kiel: apelacii (kiu regas dativon, ne akuzativon) ne diru *apelacii la urbestron* sed *apelacii al la urbestro*; odori; profiti; paroli, do ne diru *ĉu vi parolas Esperanton?* sed *ĉu vi parolas en Esperanto?* (laŭ tio la participo jam ne estas *parolata* sed parolanta, do, "*Esperanto parolanta*"); kaj ankaŭ la verbojn honti, miri kaj penti (kies nunaj participoj estus hontinta, mirinta, pentinta kaj ne la faktitivaj kiujn ŝatis uzi Zamenhof: hontigita, mirigita kaj pentigita)

Kaj mi demandus la leganton: ĉu Waringhien rajtas maltransitivigi ĉi-verbojn?... Sed estas necese akcepti ke la koncepto **TRANSITIVECO** ne ĉiam bone alĝustiĝas kun la zamenhofa uzo de l'akuzativo nek probable kun la postuloj de la belsoneco kaj bona stilo de nia skriba lingvo.

(daŭrigos)

Valencio-Ĉeste, januaro 1991

VALE

Edita: Grupo Esperanto de Valencia
G.V. Fernando el Católico, 45, 3ª - 46008 - VALENCIA
Tel. 384 96 16
Redactores: José Añó y Pascual Pont
Imprime: Estudio Puig - Planas, 12 - Valencia
Depósito Legal V-1683-1983